

Procedury postępowania w szkole wobec zjawiska cyberprzemocy.

Podstawa prawna:

1. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. – art. 33 ust. 1, (Dz. U. z 2004, nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
2. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2002, nr 11, poz. 109).
3. Zarządzenie nr 590/03 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003, nr 26, poz. 226)
5. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich. (Dz. U. z 2002, nr 11, poz. 109).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2003 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009, nr 4, poz. 17).
7. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. ratyfikowana przez Prezydenta Polski na mocy ustawy z dnia 21 września 1990 r. o ratyfikacji Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r.

Polskie prawo nie jest bezradne wobec pojawiających się coraz częściej zjawisk cyberprzemocy. Przewiduje ono bowiem ochronę danych osobowych zamieszczanych w Internecie, ochronę wizerunku, ochronę przed włamaniem się do korespondencji mailowej. Wszelkie formy gróźb, znieważania, nawet dokonywane za pośrednictwem Internetu, są karalne. Prawo w sposób szczególny chroni dzieci przed pornografią (zarówno przed prezentowaniem im pornografii, jak i przed utrwalaniem treści pornograficznych z ich udziałem). Zasady korzystania z nowoczesnych środków medialnych reguluje:

- Kodeks karny z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz. U. 1997 nr 88, poz. 553 ze zmian.),
- Kodeks Wykroczeń (t. jedn.: Dz. U. 2007 nr 109 poz. 756),
- Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. (t. jedn.: Dz. U. 2006 nr 90 poz. 631),
- Ustawa o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U. 2002 nr 101 poz. 926).

Do zjawisk związanych z cyberprzemocą zalicza się:

- Robienie zdjęć innym osobom telefonem komórkowym bez zgody rodziców/opiekunów prawnych,
- Publikowanie zdjęć osób zarejestrowanych na fotografii bez ich zgody, a szczególnie przy ich wyraźnym sprzeciwie,
- Włamania na pocztę elektroniczną, strony internetowe, kradzież treści zamieszczonych na prywatnych stronach internetowych,
- Stalking (nękanie przy pomocy Internetu, telefonów komórkowych),
- Groźby i znieważania wysyłane za pomocą Internetu lub telefonów komórkowych,
- Umieszczanie wulgarnych treści w Internecie, publikacja ich w miejscach masowego dostępu dzieci i młodzieży,
- Bezprawne wykorzystywanie informacji,
- Uwodzenie i treści pornograficzne w Internecie.

W przypadku zaistnienia w szkole sytuacji związanych z cyberprzemocy, wprowadza się następujące procedury postępowania:

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy (zgłoszenie przez uczniów, rodziców, świadków zdarzenia, nauczycieli). Stworzenie warunków do bezpiecznego zgłoszenia zdarzenia karalnego (zapewnienie anonimowości osobie zgłaszającej, szczególnie dziecku).
2. O zdarzeniu poinformowany powinien być wychowawca klasy, w której zaistniała sytuacja cyberprzemocy.
3. Wychowawca przekazuje informację o zdarzeniu pedagogowi szkolnemu oraz dyrektorowi szkoły.
4. Wychowawca wraz z pedagogiem ustalają okoliczności zdarzenia oraz świadków.
5. W uzasadnionych przypadkach w procedurę włącza się nauczyciela informatyki, który pomaga zabezpieczyć dowody i/lub ustalić tożsamość sprawcy cyberprzemocy.
6. Wszystkie dowody zastosowanej cyberprzemocy zbiera wychowawca wraz z pedagogiem.
7. Wychowawca podejmuje działania na rzecz natychmiastowego przerwania aktu cyberprzemocy (np. zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału, żądanie natychmiastowego usunięcia wszystkich filmów ośmieszających z telefonu sprawcy itp.).
8. Wychowawca przy pomocy pedagoga ustala, kto jest sprawcą zdarzenia.
9. Gdy sprawcą jest uczeń szkoły, pedagog prowadzi rozmowę pozwalającą ustalić przyczyny dokonania cyberprzemocy. W uzasadnionych wypadkach należy udzielić sprawcy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, celem uniknięcia na przyszłość podobnych zachowań.
10. Kontakt z rodzicami/opiekunami prawnymi sprawcy celem omówienia zachowania dziecka, zapoznania z materiałem dowodowym oraz decyzją w sprawie dalszego postępowania oraz podjętych środków dyscyplinarnych wobec ich dziecka.
11. W sytuacjach uzasadnionych pedagog powiadamia Komendę Miejską Policji i/lub sąd rodzinny o dokonaniu cyberprzemocy.
12. Wobec sprawcy wyciąga się konsekwencje zgodne ze Statutem Szkoły.
13. Uczeń, który dokonał cyberprzemocy jest monitorowany przez pedagoga i wychowawcę, celem zapobiegania aktom zemsty na osobach poszkodowanych.

Zespół Szkół Elektrycznych nr 2 w Krakowie.

Procedura postępowania w szkole na zjawisko cyberprzemocy.

14. Jeśli sprawca jest nieznany, należy – o ile to możliwe - dokonać natychmiastowego przerwania aktu cyberprzemocy przez administratora serwisu (Internet) oraz powiadomić Policję.

15. Wobec ofiary cyberprzemocy wychowawca podejmuje działania ochronne i wspierające. Zapewnia ucznia, że dobrze zrobił zgłaszając zdarzenie. Radzi, jak powinien postąpić, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie dopuścić do eskalacji prześladowania.

16. Sytuacja dziecka, które padło ofiarą przemocy, musi być monitorowana, aby nie dopuścić do kontynuowania przemocy lub odwetu ze strony sprawcy. Podobnie należy postąpić w przypadku, gdy o zdarzeniu poinformowali świadkowie, a nie ofiara cyberprzemocy.

17. Rodzice/opiekunowie prawni dziecka - ofiary winni być natychmiast poinformowani o sposobie rozwiązania sytuacji związanej z cyberprzemocy.

18. Z zaistniałego zdarzenia należy sporządzać przez cały czas wyjaśniania sprawy notatki służbowe, w której zawarte będą daty i miejsca rozmów, personalia osób biorących udział w wyjaśnianiu spraw, opisy przebiegu wydarzeń oraz podpisy świadków zdarzenia i wyjaśniania sprawy.

Podczas wyjaśniania sprawy nie należy dopuszczać do konfrontacji sprawcy z ofiarą, aby zapewnić poczucie bezpieczeństwa ofierze cyberprzemocy.